

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
האגף לחינוך יסודי

תוכנית העשרה חינוכית ניצנים בכיתות א'-ב'

ימי חופשת חנוכה

כסלו תשפ"ג, דצמבר 2022

הקדמה

התוכנית החינוכית שלפניכם מיועדת להפעלה במסגרת צהרוני ניצנים בכיתות א' – ב'. התוכנית כוללת מערכי פעילויות בהם תוכלו להשתמש לאורך יום הפעילות. בימי הפעילות בחנוכה נעסוק בפעילויות סביב שירים, סיפורים ויצירות ייחודיות בנושא החג.

"חֲנוּכֵיךְ"

במהלך כל אחד מימי הפעילות נעסוק בדרכים שונות ומגוונות בחג החנוכה, בפן הערכי של נתינה ועזרה לזולת ובסמלי החג כחג האור. נתמקד בביטוי אישי, חברתי ורגשי. במהלך הפעילויות התלמידים שותפים פעילים, יוזמים ומעורבים. תוכנית זו מכוונת להעשרת עולם הידע של התלמידים.

ידע

התלמידים יחשפו לסיפור ההיסטורי של חג החנוכה. יכירו סיפורים ושירים מעניינים הקשורים בחג ויתנסו ביצירה חווייתית מרחיבת אופקים, מעשירה ומהנה.

מיומנויות

במהלך הפעילויות השונות ישתפו התלמידים פעולה עם חברים, יחלקו ביניהם תפקידים ואחריות, ישתפו ברגשותיהם ויהיו שותפים לפיתוח הדמיון דרך ניהול שיח ושיתוף הדדי.

ערכים

התלמידים יכירו בערכו של ערך הנתינה, ילמדו על הכוח שיש בידינו כאשר אנו פועלים ביחד כקבוצה. התלמידים יכירו בחשיבות הקשר בין אדם לחברו, אחריות הדדית, כבוד האדם, כבוד לחברים ולחברות, ערכי מורשת לאומית – חג החנוכה, אהבת הדעת וחדוות הלמידה.

הפרוייקט מבוצע ע"י חברת אקסיומה עפ"י מכרז היקפים משתנים מס' 15/5.2019
הפרוייקט מבוצע עבור היחידה לתוכניות משלימות למידה, משרד החינוך
תוכן ועיצוב גרפי: הגר אורן

"תְּנוּכִיף"

יג' חופשת תנוכה

קבלת הילדים ופעילות במרחב

חושך
אור

בואו
נדמיין
סיפור

תנוכה
לי יש

הדבר
האתוק
שבתוכנו

אחרות
תנוכה

פעילות
לפתיחת
היום

ארוחת בוקר

נרות
של
משאלות

צלליות
ייחודיות

באולינג
הנרות

תיאטרון
הגאבים

כד
הקסם

פעילות
העטרה
חוויתית

פעילות בחצר

ארוחת צוהריים

תנוכית
האור

תיאטרון
הצלליות

אנדלה
מהטבע

דפי הקסם

סביבון
האשליה
האופטית

פעילות
העטרה
חוויתית

על ניסים
וחידונים

סביבון
הכושר

סביבון
האטרה

הנרות
הללו

מרוץ
הגאבים

פעילות
לסיום
היום

קישור למבחר רעיונות ליצירת חנוכיות

לנוחיותכם בסוף התוכנית מצורפות

מילות שירי החג

קישורים להאזנה ו/או צפייה להנאתכם

קישור לסרטון - הסבר על חג החנוכה לתלמידים

קישור למחזמר "המכבים"

פעילות פתיחה - מחרוזת חנוכה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת שירי חנוכה

מהלך הפעילות:

נפתח את ימי חופשת החנוכה במחרוזת נפלאה המאגדת בתוכה את שירי חנוכה ונשיר יחדיו.

נחלק את התלמידים לארבע קבוצות ונבקש מהם לתת שם לקבוצה שלהם. דוגמות לשמות: גיבורי האור, ניסים ונפלאות, סביבונים העל וכדומה. לניתן לקשר את השמות למחרוזת השירים שהשמעתם. נשאל את התלמידים מהן המילים הייחודיות של חנוכה ששמענו בשיר ונכתוב את המילים על הלוח: ניסים ונפלאות, סביבונים ועו'... לאחר שיהיה מאגר מילים על הלוח, נבקש מהתלמידים לבחור שם לקבוצה ולשבץ מילה אחת או שתיים ממאגר המילים שיצרתם.

נשתמש בקבוצות לאורך ימי החופשה על מנת לבצע פעילויות שונות לפי הקבוצות.

פעילות העשרה חוויתית - כד הקסם

מידע למובילים:

היום יכינו התלמידים יצירה ייחודית הקשורה בחג האור.
יצירה אומנותית המשלבת משחקי צבעים הנותנים אשלייה של אור וצל.

עזרים:

2 דפי בריסטול שחורים לכל תלמיד

(רצוי מספר דפים נוספים)

עפרונות

מספריים

פלסטלינה בצבעים זוהרים (ורוד, ירוק, צהוב, כתום)

צבעי הפלסטלינה בתמונה להמחשה בלבד. רצוי צבעים זוהרים.

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לבחור את אחד מסמלי החג (לא חובה – השאירו להם את הבחירה החופשית)

לדוגמה כד -

ננחה את התלמידים לצייר קווי מתאר של כד על חצי מהדף השחור ולגזור אותו מסביב.

לאחר מכן יניחו התלמידים את הכד הגזור על דף הבריסטול השחור השני

ויקחו כדורים קטנים של פלסטלינה ובתנועת "מריחה" יניחו את הפלסטלינה על קצוות הכד מסביב.

ראו דוגמה

לאחר שכל הקו החיצוני של הכד מכוסה בפלסטלינה, ירימו התלמידים את הכד ויניחו ליד הכד המסומן בפלסטלינה כאשר הכד יוצא מגבולות הדף החוצה.
*חשוב – הדוגמה להמחשה בלבד. אין להצמד לדוגמה אלא לאפשר לתלמידים להמריא עם הדימיון.

פעילות העשרה חווייתית - סביבון האשליה האופטית

הכנה מראש:

ליום זה נבקש מהתלמידים להביא מטבע של 10 אגורות

עזרים:

דפי בריסטול לבנים לכל התלמידים

עפרונות

סרגלים

טושים

דיסק משומש לסימון העיגול

מטבעות 10 אגורות לכל תלמיד

(בקשו מהתלמידים להביא מהבית)

מהלך הפעילות:

נחלק לתלמידים את דפי הבריסטול, בעזרת הדיסק ועיפרון יצירו התלמידים עיגול במרכז הדף. לאחר מכן יצירו שני עיגולים נוספים קטנים בתוך העיגול הגדול.

התלמידים יגזרו את העיגול הגדול.

לאחר שגזרנו את העיגול יקפלו התלמידים את העיגול לחצי, אח"כ לרבע ואח"כ לשמינית

עד שנוצרים לנו סימני קיפול על הדף.

הנחו את התלמידים בעזרת העיפרון והסרגל לצייר קווים על קיפולי הדף

עד שתתקבל אחת מהצורות הבאות.

ראו דוגמה:

כעת צובעים את הסביבון לפי אחת מהצורות הבאות.

כל סביבון יצור צורה אחרת בזמן שמסובבים אותו.

לאחר שהסביבון שלנו צבוע המובילים יעברו בין התלמידים ויחרצו פס קטן במרכז בעזרת סכין

חיתוך והתלמידים ישחילו את המטבע אל תוך החריץ.

המטבע ישמש כרגל וידית לסביבון שלנו.

ועתה ראו איזה קסם – כאשר נסובב את הסביבון שלנו במהירות

הצורות והצבעים שהם צבעו נעלמים ובמקומם מופיעים צורות וצבעים חדשים.

נזמין את כל התלמידים וכל הסביבונים לתפוס את מקומם במרחב הצהרון

ונשחק בסביבונים להנאתנו.

פעילות סיום - מרוץ המכבים

עזרים:

נר חנוכה / סביבון או כל חפץ אחר שיעבור בין התלמידים לכל קבוצה

מהלך הפעילות:

מחלקים את התלמידים לשתי קבוצות

לכל קבוצה ממנים המובילים את ה"מכבי" שיעמוד בראש הקבוצה,

ובידו מפקידים את החפץ .

נבקש מהקבוצות להמציא לעצמם שם לקבוצה – "אלופי המכבים", "גיבורי החנוכה" וכדומה.

המובילים יסמנו על הארץ את קו ההתחלה ויזמינו את התלמידים לעמוד בשני טורים (שתי הקבוצות)

כאשר ה"מכבי" מהוביל עומד בראש הקבוצה והחפץ בידו.

בצידו השני של החדר נניח כסא מול כל קבוצה.

בהינתן האות ע"י המובילים יצא לדרך התלמיד הראשון ויניח את החפץ על הכסא,

יחזור במהירות יתן "כיף" לבא בתור, רק אז יצא לדרך התלמיד השני,

יקח את החפץ וירוך בחזרה ויעביר אותו לתלמיד הבא בתור.

הקבוצה הראשונה שתסיים היא המנצחת.

פעילות פתיחה - הדבר המתוק שבתוכנו

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשבת במפגש.
נשאל מהו בעיניהם החלק הכי מתוק בסופגנייה? כמובן זו הריבה.

כמו הריבה בסופגנייה, בכל אחד מאיתנו יש משהו מיוחד, מתוק.
נבקש מהתלמידים לנסות ולתת דוגמה לתכונה "מתוקה", תכונה טובה.
נשאל: מה הופך את התכונות שהציעו ל"מתוקות"?
נערוך סבב בין החברים כאשר כל משתתף אומר על זה שיושב לימינו,
מה בעיניו הכי מתוק (מיוחד או חביב על אחרים) אצלו.

אפשרות נוספת למפגש פתיחה:

ניקח כדור של חוט צמר ונגיש אותו לאחד התלמידים.
התלמיד יחזיק בקצה החוט ויאמר תכונת אופי "מתוקה" טובה אצלו
ויעביר את הכדור לחבר אחר ויאמר תכונה טובה של החבר מבלי לעזוב את החוט.
כך ימשיך החוט ויעבור בין החברים כאשר כולם ממשיכים לאחוז בחוט.
כאשר נגיע לתלמיד האחרון ננסה לחזור אחורנית ולהזכר בתכונות הטובות של כל החברים.

פעילות העשרה חוויתית - "תיאטרון המכבים"

מידע למובילים:

היום נאיר מחדש את סיפור חג החנוכה בהקמת תיאטרון בכיכובם של התלמידים ובעזרת תלבושות ואביזרים שהתלמידים יכינו בעצמם.

עזרים:

מחשב/רמקולים

קישור לשיר - "ימי החנוכה"

אל בד בצבעים שונים (חום, לבן, שחור, צהוב)

מספרים

בריטולים לגזירת מגינים ללוחמים

סביבונים קטנים

כד קטן

חנוכייה

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונשאל את התלמידים האם הם מכירים את סיפורו של חג החנוכה. נאפשר למי שמכיר לספר את הסיפור. ולאחר מכן נספר לתלמידים את סיפור החנוכה כפי שמופיע כאן.

פעם, מזמן, בתוך חומות ירושלים, עמד בית המקדש, והכהנים שעבדו בבית המקדש

הדליקו בו את מנורת הזהב. היונים, ששלטו באותה התקופה באזור,

הגיעו וכבשו גם את ארץ ישראל. במהרה הם הגיעו עד לירושלים.

היונים האמינו באלילים והתפללו לפסלים עשויי אבן, והיו מעניינים שכלם יאמינו, בדיוק כמוכם,

באלילים הינניים שלהם. למלך היונים, קראו אנטיוכוס, ואנטיוכוס לא היה סבלני כלפי היהודים.

הוא שלח את חיליו לכבש את ירושלים כשבידיהם חרבות ומגנים,

והם רכובים על פילי מלחמה עצומים.

הפילים הללו רמסו כל דבר שנקרה בדרךם, והגיעו עד לבית המקדש שעל הר הבית.

הם רמסו את חצר בית המקדש, והלוחמים היונים הוציאו מבית המקדש את מנורת הזהב.

היונים הוציאו מבית המקדש את כל הפלים הקדושים והיקרים,

הורידו את הפרכת, ואת כדי החרס המלאים שמן זית זה, עבור המנורה שהם נפצו.

במרפז בית המקדש העמידו היונים פסל של אל,

ואנטיוכוס הרשע הכריז שמעתה יהיו היהודים יונים.

הוא אסר עליהם ללמד תורה, לשמר שבת ולהתפלל לאלהים שלהם.

אנטיוכוס שלח שליחים כדי להפיץ את הבשורה ולוודא שהיא מתבצעת.

אחד משליחיו הגיע למודיעין, שם התגוררה משפחת כהנים שעבדו בבית המקדש.

לאבי המשפחה, זקן חכם, קראו מתתיהו הכהן.

השליח הינוני העמיד באמצע הכפר מודיעין פסל, וקרא לכל התושבים להתאסף,

לשמע את החקים החדשים. רק מתתיהו הזקן לא הסכים.

הוא קפץ על הפסל ורסק אותו. מתתיהו קרא לכל התושבים

שלא ישמעו לקול המלך ולא יהפכו למתייננים. הוא הזמין אותם

להסתתר במערות שם ילמדו תורה בלי שאף אחד ידע

וילמדו גם להלחם.

אַנְשֵׁי מוֹדִיעִין שְׁמֵעוּ בְּקוֹל מִתְתִּיהוּ, עֲזְבוּ הַכֹּל וַיֵּצְאוּ לְהִתְחַבֵּא בְּהָרִים. הֵם גָּלְפוּ לָהֶם חֲרָבוֹת עַץ, לְמַדּוֹ לְהִלָּחֵם וְהַמְשִׁיכוּ לְקַיָּים אֶת מִנְהַגֵיהֶם הַיהוּדִיִּים. מִתְתִּיהוּ כְּכֹר הִיָּה אִישׁ מִבְּגֵר מְאֹד, הוּא הִחְלִיט לְאַסֹּף אֶת כָּל בְּנָיו וְהַעֲבִיר אֶת הַשְּׂרָבִיט לִבְנוֹ, יְהוּדָה הַמִּכְבִּי (מִכְבִּי הִיָּה הַכְּנוּי שֶׁל יְהוּדָה, כְּמוֹ בּוֹב הַבְּנָאִי לְמִשְׁלֵ), וּבִקְשׁ שְׂכָלָם יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלוֹ, וְשֵׁהוּא יִנְהִיג אוֹתָם בְּמִלְחָמָה נֶגֶד הַיְּוֹנִים, כִּי אִם הֵם יִלְחֲמוּ יַחַד הֵם יִנְצְחוּ.

בִּינְתִים הַמֶּלֶךְ אֲנְטִיּוֹכּוֹס, שְׂכַעַס שֶׁחֶלֶק מֵהַיְּהוּדִים מְסָרְבִים לְהִפָּךְ לַיְּוֹנִים, שָׁלַח עוֹד וְעוֹד לּוֹחָמִים וּפִילִים עַל מְנַת לְהַכְרִיחַ אוֹתָם. יְהוּדָה הַמִּכְבִּי אָסַף אֶת כָּלָם וְהַכְרִיז שֶׁהִגִיעָה הָעֵת לְמִלְחָמָה, וְשֵׁהֵם יִצְלִיחוּ לְגַרֵשׁ אֶת הַיְּוֹנִים מֵהָאָרֶץ.

הַיְּהוּדִים בְּמַעֲרָה (שְׁנִיקְרָאוּ מִכְּבִים כִּי הָיוּ לּוֹחְמֵי שֶׁל יְהוּדָה הַמִּכְבִּי) קִיוּוּ לְהַצְלִיחַ עַל אִף שֵׁהֵם מַעֲטִים וְחֹסְרֵי כְּלֵי נְשָׁק. כְּשֶׁהִגִיעוּ הַיְּוֹנִים הַיְּהוּדִים פָּרְצוּ מֵהַמַּעֲרָה בְּהַפְתָּעָה וְנִצְחוּ אֶת הַיְּוֹנִים וּלְבַסּוֹף הִצְלִיחוּ וּגְרָשוּ אוֹתָם מֵהָאָרֶץ.

כְּשֶׁהִסְתִימָה הַלְחִימָה בְּנִצְחוֹן, עָלוּ הַיְּהוּדִים לִירוּשָׁלַיִם, לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, עַל מְנַת לְנַקוֹת וּלְטַהֵר אוֹתוֹ. הֵם גָּלוּ מִקוֹם הָרוּס וּמִחֲלָל. רֵאשִׁית הֵם נִפְצוּ לְרִסְיִסִים אֶת הַפֶּסֶל, וְנִקּוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּאֲשֶׁר הִיָּה הַכֹּל מוֹכֵן הַזְמִין יְהוּדָה הַמִּכְבִּי אֶת כָּל הַיְּהוּדִים לְחַנֵּךְ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

כָּל הַיְּהוּדִים לָבְשׁוּ בְּגָדֵי חַג וְהִגִיעוּ לְחַגֵּג. יְהוּדָה הַמִּכְבִּי הִתְכוּוֹן לְהַדְלִיק אֶת הַמְּנוֹרָה, אֲךָ הוּא לֹא מִצָּא כֹּד שֶׁמֶן זַיִת מֵהַסּוּג שֶׁרַק אוֹתוֹ מִתֵּר לְצַקֵּת לְמְנוֹרָה.

כָּלָם חִפְּשׁוּ וְחִפְּשׁוּ עַד שֶׁמִּצָּא יוֹנָתָן אַחִיו הַצַּעִיר שֶׁל יְהוּדָה, כֹּד קֶטָן. הִיָּה בּוֹ מִסְפִּיק שֶׁמֶן רַק לְהַדְלִיקָה שֶׁל יוֹם אֶחָד. כָּלָם שָׂמְחוּ, הִדְלִיקוּ נְרוֹת, חִגְּגוּ וְהִתְפַזְּרוּ לְבִתְיָהֶם. בְּבִקְרָה חִזַּר יְהוּדָה הַמִּכְבִּי לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְגִלְהָה שֶׁהַשֶּׁמֶן מִמְּשִׁיף לְבָעַר, כְּמוֹ בְּאַרְחָה נֹס. בְּמִשְׁךְ שְׁמוֹנָה יָמִים שְׁלָמִים בְּעָרוּ הַפְּתִילִיּוֹת בְּמְנוֹרָה, וְזֶה הִיָּה אֲרֶךְ הַחִגִּיגָה שֶׁל חֲנֻכַּת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מֵהַ שְׁהוֹתִיר דִּי זְמַן עֲבוּר הַפְּהָנִים לְכַתֵּשׁ וּלְהַכִּין שֶׁמֶן חֲדָשׁ וּמִתָּאִים.

עַד הַיּוֹם אֲנִי חוֹגְגִים אֶת הַחַג לְאַרְךָ שְׁמוֹנַת הַיָּמִים שֶׁהַחֲזִיק מֵעַמְד כֹּד הַשֶּׁמֶן הַקֶּטָן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

בתום הסיפור

נשוחח עם התלמידים על סיפור החג. ונשאל כמה שאלות הבהרה:
למה התחברתם בסיפור החג? מהו הנס שקרה לנו בחנוכה?
מי הם המכבים, היוונים (שיח על הדמויות כהכנה להמחזה).
המובילים יחלקו את התפקידים בסיפור לתלמידים.
(חשוב לאפשר לכל תלמיד/ה הרוצים בכך להשתתף)
משפחת המכבים, יהודה המכבי, מתיתיהו, היוונים, כהני בית המקדש, אנשי מודיעין,
המלך אנטיוכוס, שליח המלך.

נחלק את התלמידים לפי הקבוצות וסביב השולחנות נכין את הבגדים והאביזרים.
מכבים – קשירת רצועות אלבד עבות על הכתף
יוונים – קשירת חתיכות אלבד גדולות עם קשירה על הכתף (טוגה)
מגנים ללוחמים - חיתוך עיגולים מבריסטול + רצועת בריסטול כידית
לאחר שהבגדים והאביזרים מוכנים,
נזמין את כל "השחקנים" לשבת במפגש.
המובילים יתחילו להקריא את הסיפור ובכל פעם שמסופר
על דמות /דמויות מסוימות הזמינו אותם ל"שחק" את התפקיד שלהם.
פעילות משעשעת המעבירה את סיפור החג בדרך חווייתית ומהנה.

לסיום ההצגה נשמיע ונשיר יחדיו את השיר: "ימי החנוכה".

ניתן לצלם את התלמידים למזכרת באישור הורים.

פעילות העשרה חוויתית - דפי הקסם

עזרים:

דפי בריסטול לבנים (חצויים לחצי)
צבע פנדה שחור
טושים בכל צבעי הקשת – רק צבעים בהירים (ללא חום, אפור, שחור, כחול כהה וירוק כהה)
קיסמים – יש לקטום את פינות הקיסמים

מהלך הפעילות:

היום נכין ציור קסם.

לכל תלמיד מחצית דף בריסטול.

נדגים לתלמידים כיצד נצבע ונמלא את כל הדף הלבן

בפסים/ ריבועים צבעוניים בכל הצבעים.

לאחר שהדף הציבעוני מוכן, יצבעו התלמידים

את כל הדף בצבע פנדה שחור

ויכסו את כל הצבעים.

רצוי לעשות כאן הפסקה ולשטוף את הידיים

או לנגב במגבונים שהידיים תהיינה נקיות.

עכשיו מגיע רגע הקסם...

כל תלמיד לוקח קיסם קטום ומצייר איזה ציור שירצה על הדף השחור.

אט אט מתגלים הצבעים הנהדרים מתחת למעטה השחור

ונוצרים ציורים מקסימים.

פעילות סיום - הנרות הללו

עזרים:

2 בקבוקים גדולים של מרכך כביסה או נוזל שטיפה (רצוי שיהיו אותו הדבר)
שימו בתוך הבקבוקים קצת חול או אבנים בתחתית שיהיו יציבים
2 X חוט באורך מטר
2 X נר שבת/ חנוכה
יש לקשור את הנרות לקצוות החוטים

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונספר לתלמידים שהשבוע אנו עומדים להכיר המון משחקי תלמידות שאמא, אבא, סבתא וסבא שלנו שיחקו בהם גם כן. המשחקים האלה עברו מדור לדור והתחילו לפני הרבה שנים בכל מיני ארצות.

לחימום נשחק במשחק משעשע שנקרא: הבקבוק והנר.

נניח במרכז החדר שני בקבוקים במרחק בטוח האחד מהשני. נזמין שני תלמידים ונקשור להם את החוט סביב המותן כאשר הנר נתלה מאחורי הגוף. כשניתן הסימן עליהם לנסות להשחיל את הנר אל תוך הבקבוק ללא עזרת הידיים. מנצח מי שהצליח להשחיל את הנר ראשון.

משחק משעשע המעורר צחוקים נעימים.

פעילות פתיחה - חנוכיה לי יש

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת חנוכה

קישור ל"זמר לך לגיל הרך - חגים"

מהלך הפעילות:

משחק משעשע ומהנה המעודד שיתוף פעולה.

אם הקבוצה גדולה ניתן לחלק לשתי קבוצות.

המובילים יתנו את הסימן מתי להתחיל, בהינתן האות התלמידים צריכים רק בעזרת הנעליים שלהם ליצור את החנוכיה הכי יפה ומקורית שהם יכולים.

ניתן להשמיע ברקע מחרוזת שירי חנוכה ולומר להם שהזמן קצוב עד שהמחרוזת תסתיים.

משך המחרוזת 14 דק' - המובילים יחליטו מתי לעצור את המוסיקה.

פעילות העשרה חוויתית - באולינג הנרות

עזרים:

10 בקבוקי מים קטנים ריקים עם הפקקים (לכל קבוצה)
חוטי צמר בצבעים שונים / מדבקות לקישוט
בדי לבד כתום וצהוב / או בריסטולים כתום וצהוב
מעט חול מהחצר
נייר דבק / דבק חם לשימוש המובילים בלבד
כדורי טניס

קישור לסרטון המראה כיצד משחקים באולינג

מהלך הפעילות:

נחלק את התלמידים לקבוצות שלהם.

נשאל מי מהתלמידים מכיר את משחק הבאולינג ויכול לספר לנו עליו.

ניתן לצפות בסרטון המצורף המציג כיצד משחקים במשחק הבאולינג.

משימה ראשונה תהא להכין את בקבוקי הבאולינג החגיגיים.

כל קבוצה תעטר את הבקבוקים שלה בעזרת המדבקות, או ליפוף של חוטי צמר צבעוניים.

עתה יגזרו התלמידים שלהבות לכל הבקבוקים מלבד או מבריסטול בצבעי כתום וצהוב.

נשלח 2 נציגים מכל קבוצה לחצר להביא מעט חול על מנת למלא קצת בבקבוקים

כדי שיהיו יותר יציבים,

התלמידים ימלאו מעט בכל בקבוק ויסגרו היטב בעזרת הפקק.

כשהבקבוקים מוכנים, כל קבוצה תציב את הבקבוקים בצורה הבאה:

כל קבוצה תעמוד בטור אחד אחרי השני מול בקבוקי הבאולינג שלהם

במרח של לפחות 8 מטרים. (רצוי קצת יותר)

ניתן לשחק במרחב הצהרון או בחצר הצהרון.

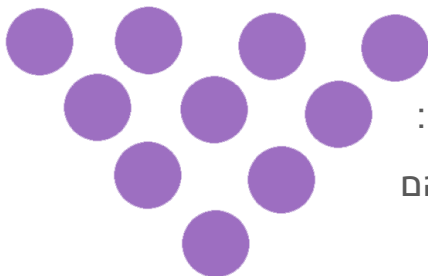
מטרת המשחק: כל תלמיד ינסה להפיל בעזרת כדורי הטניס כמה שיותר "נרות",

המובילים יספרו / יכתבו את תוצאות התלמידים.

כאשר תחליטו לסיים את המשחק, המנצח הוא מי שהצליח להפיל הכי הרבה "נרות". (בקבוקים)

ניתן להכין "נר" אחד גדול יותר שיהיה השמש ומי שהצליח להפיל אותו מקבל נקודה כפולה.

נשמור את בקבוקי הנרות לקישוט הצהרון.

פעילות העשרה חוויתית - מנדלה מהטבע

מידע למובילים:

מהי מנדלה?
המנדלה היא יצירה במעגלים והיא עשויה לכלול צורות ואלמנטים גרפיים שונים. מה שמייחד אותה היא נקודת המרכז, שכן כל מנדלה מתחילה מנקודת האמצע. המנדלות כוללות בעיקר אלמנטים מעולם הצומח והחי וניתן לראות בכולן מוטיב חזק של דימיון וחיבור לטבע.

קישור למבחר מנדלות שונות להראות לתלמידים כדוגמה.

עזרים:

חומרים שאספנו בחצר הצהרון – אבנים קטנות, עלים, פרחים קטנים, עלים יבשים, איצטרובלים קטנים ועוד.
בסיס למנדלה מדף בריסטול. רצוי לאפשר לתלמידים לבחור את הצבע.
דבק סטיק
דבק חם לשימוש המובילים בלבד – לעזרה להדבקת אבנים קטנות

מהלך הפעילות:

היום יכינו התלמידים מנדלה מיוחדת העשויה כולה מחומרים ש"הטבע כבר לא צריך".
נצא לחצר הצהרון ונאסוף חומרים שונים מהטבע מהארץ.
(הדגישו בפני התלמידים כי אין לקטוף אלא רק לאסוף)

מצב' תמונה לדוגמה להראות לתלמידים כיצד המנדלה בנויה בעיגול
כאשר מתחילים את היצירה מהמרכז.

כל תלמיד יבחר את הבסיס ליצירה ובעזרת החומרים שאסף יצור מנדלה קסומה.

ניתן בקלות להפוך את המנדלה לסביבון אם מדביקים חרוז במרכז בחלק התחתון של המנדלה ומקל קטן בצד העליון.

התמונה להשראה מתוך האתר של אסתי רוז'נסקי – ברדז'יק * כל הזכויות שמורות

פעילות סיום - סביבון המטרה

הכנה מראש:

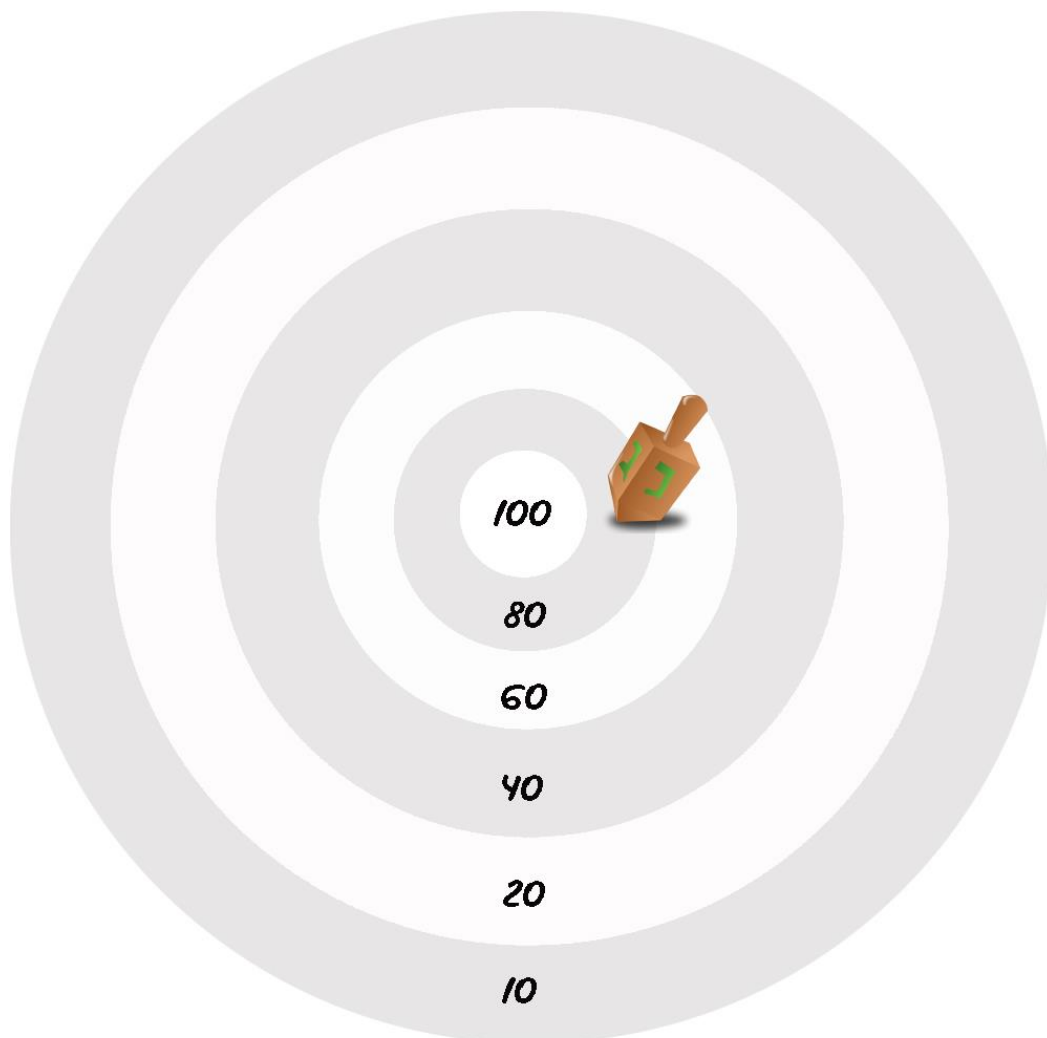
המובילים יציירו על בריסטול גדול לוח מטרה ועליו מספר הנקודות

עזרים:

לוח המטרה
סביבונים בגדלים שונים

מהלך הפעילות:

לפי התור נזמין את התלמידים לנסות ולאסוף כמה שיותר נקודות.
כל תלמיד יסובב בתורו את הסביבון,
ניתן לרשום על לוח או על נייר את סך הנקודות לכל תלמיד.
הזוכה הוא מי שאסף כמובן את מירב הנקודות.

פעילות פתיחה - בואו נדמיין סיפור

עזרים:

מחשב / רמקולים
קישור לסיפור חג החנוכה

דפי ציור
צבעי עיפרון / טושים
עפרונות
מחקים

מהלך הפעילות:

המובילים יניחו במרכז חבילת דפים וצבעים מסוגים שונים.
נזמין את התלמידים להתפזר במרחב ולשבת על הרצפה.

נשמיע את הסיפור פעם אחת ונבקש מהתלמידים להקשיב היטב
ולדמיין את הסיפור בעיני רוחם.
היכן הוא מתרחש? כיצד נראות הדמויות עליהן מסופר?

נבקש מהתלמידים לבחור תמונה שהם דימינו מתוך הסיפור
וכעת אנו עומדים לצייר את הסיפור שאנו שומעים.

נשמיע שוב את הסיפור ונזמין אותם לצייר,
כל אחד יתחיל לצייר לפי הרגשתו.

ניתן לערוך תערוכה של הציורים בסוף היום.

פעילות העשרה חוויתית - צלליות ייחודיות

הכנה מראש:

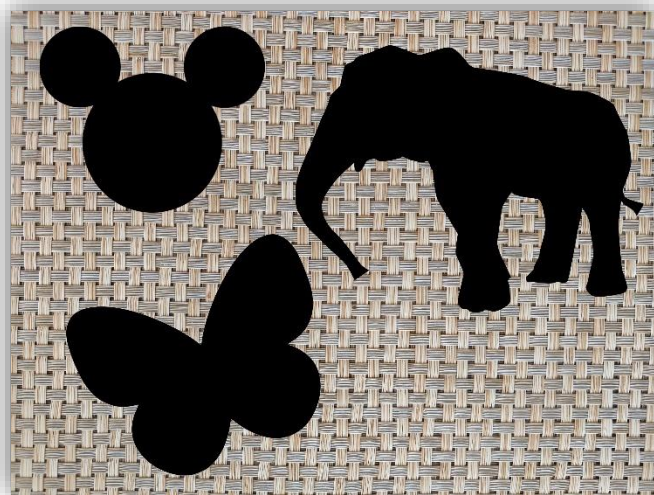
1 בריסטול מוקצף – קאפה לבן או שחור (עובי 10 מ"מ)
המובילים יחתכו מלבן קטן יותר מתוך הקאפה על מנת שתשאר רק המסגרת
ניקה אלבד לבן בגודל הקאפה (70 ס"מ על 1 מ') ונחבר אותו מאחור בעזרת
דבק רחב. (רצוי דבק חבלה / גאפה)
בעזרת הלורד רשמו על הדופן העליונה של המסגרת (המונחת במאונך) "תיאטרון הצלליות שלנו"
הכנו את בסיס תיאטרון הצלליות. ראו דוגמה:
סרטון לדוגמה כיצד נראה תיאטרון הצלליות בפעולה.

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

סרטון מקסים על אמנות תיאטרון הצלליות

מנורה חזקה ניידת / פנס חירום
לוח הקאפה שהכנתם מראש
מספר קוביות עץ מהצהרון
להעמדת הלוח על אחד השולחנות.
לורד שחור
אלבד לבן
דבק רחב (רצוי גאפה)

להכנת הצלליות:

דפי בריסטול שחורים – שניים לכל תלמיד
עפרונות
מספריים

מקלות רופא ארוכים מעץ – שניים לכל תלמיד
דבק רחב (גאפה)

כאופציה – ניתן להדפיס תמונות של דפי צביעה והתלמידים יוכלו להעתיק את הדמויות.

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש כשאנו שואלים את התלמידים אילו שמות נוספים הם מכירים לחג החנוכה. הנרות הדולקים בחנוכייה על אדן החלון בכל הבתים מפיצים אור גדול, וחג החנוכה נקרא גם חג האור. היום נשתמש באור על מנת ליצור צלליות נפלאות. נחלק את הפעילות לשני חלקים.

בחלק הראשון התלמידים יכינו צלליות.

נחלק לתלמידים את הדפים השחורים ועפרונות נבקש מהתלמידים לדמיין ולבחור איזו צללית הם רוצים ולצייר את קווי המתאר שלה (רק הקווים החיצוניים) על הדף השחור.

אחר הציור יגזרו התלמידים את הצורה שציירו וידביקו אליה מקל רופא בעזרת נייר דבק רחב וחזק.

אם החלטתם להדפיס דפי צביעה, חלקו לתלמידים והנחו אותם להניח את הדף עם הציור על הבריסטול השחור ולעבור על הקווים של הציור בחוזקה ולאחר מכן לגזור את הדמות שהעתיקו מתוך הבריסטול השחור וידביקו אליהן את מקלות הרופא.

כעת הצלליות שלנו מוכנות 🍪

פעילות העשרה חוויתית - תיאטרון הצלליות

עזרים:

מחשב / רמקולים

[קישור אומנות תיאטרון הצלליות.](#)

מהלך הפעילות:

לאחר שהכנו בעצמנו צלליות מעניינות נלמד גם ליצור צלליות בעזרת כפות הידיים שלנו. נקרין לתלמידים את הסרטון. המובילים יעמידו את הלוח שהכינו מראש בעזרת תמיכת קוביות עץ מהצהרון (או משהו אחר כבד שיתמוך) על שולחן, מול המפגש של התלמידים ומאחוריו יניחו במרחק בטוח את המנורה. נכבה את האור בצהרון ונדגים לתלמידים בעזרת צללית מאחורי הלוח. ככל שמקרבים את הצללית שלנו אל הבד הלבן, היא יותר ברורה ואם הולכים אחורנית ומרחיקים אותה היא הופכת להיות גדולה ומטושטשת.

נזמין בכל פעם שניים / שלושה תלמידים להציג עם הצלליות שלהם בדיבור, משחק או שיר.

בתום הסיבוב ניתן ללמד את התלמידים כיצד ניתן ליצר צלליות רק בעזרת כפות הידיים שלנו ולאפשר להם להתנסות בעצמם.

הנה מספר דוגמות:

פעילות סיום - סביבון הכושר

עזרים:

סביבון

מהלך הפעילות:

המובילים בוחרים בכל פעם תלמיד אחר שיסובב את הסביבון.
לפני כל סיבוב של הסביבון המובילים יאמרו מה המשימה.
מסובבים את הסביבון ונותנים לבצע משימה.
כל עוד הסביבון מסתובב, ממשיכים בביצוע המשימה.

לדוגמה: כל עוד הסביבון מסתובב, עושים כפיפות מרפקים,
כל עוד הסביבון מסתובב, קופצים במקום, קופצים על רגל אחת, מותחים רגל אחת באוויר...
ועוד ועוד משימות, ככל העולה על רוחנו.
ניתן להוסיף עוד סביבונים ולהגדיר, שכל עוד כל הסביבונים מסתובבים ממשיכים
לבצע את המשימה.

חשוב לא לתת משימות קשות מדי לביצוע לאורך זמן
או משימות קשות מדי לביצוע לפי יכולות התלמידים.

פעילות פתיחה - חושך אור

עזרים:

10 חישוקים גדולים / לצייר עיגול גדול על הארץ בעזרת גיר

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת שירי חנוכה

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לעמוד סביב החישוקים (או סביב העיגול הגדול שציירנו בגיר על הרצפה) נשמיע ברקע את מחרוזת שירי חנוכה נספר לתלמידים כי בתוך החישוקים שלנו זהו מקור האור ומחוץ לחישוק – חושך.

נשאל את התלמידים איזה מילים הם מכירים המתארות אור וחושך ולאחר מכן נציג בפניהם דוגמות נוספות.

נספר לתלמידים כי יש מילים רבות ושונות שיכולות לתאר או להזכיר אור או חושך ועתה אתם עומדים לבלבל אותם.

ניתן לתלמידים דוגמות למילים הקשורות לאור וחושך

אור – מנורה, פנס, נר, תאורה, שמש, לפיד, חנוכייה, קרן אור, הבזק, אלומת אור, בוחק, מואר, זוהר וכדומה.

חושך – לילה, חושך, שחור, כהה, אפל, עלטה, אפלה וכדומה.

השתמשו במילים המוכרות לתלמידים בקבוצת הגיל שלכם.

המובילים יאמרו בכל פעם מילה אחרת הקשורה באור או בחושך,

התלמידים יקפצו אל תוך החישוק כשהמילה קשורה לאור ומחוצה לו כאשר המילה קשורה לחושך.

פעילות העשרה חוויתית - נרות של משאלות

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסיפור קצר לחנוכה "נרות של משאלות"

מאת הגר אורן

קישור לשיר "נרות של משאלות"

מילים: הגר אורן לחן: הגר וגיא אורן

מילות השיר

מהלך הפעילות:

נשמיע / נקרין לתלמידים את הסיפור "נרות של משאלות"

בתום הצפייה / הקשבה נשאל את התלמידים כיצד הרגישו כשצפו בסיפור.

אילו צבעים הם היו בוחרים לנרות? ומדוע? מה מסמלים עבורם הצבעים של הנרות?

איזו משאלה היו מבקשים מנר המשאלות?

על איזה נר מיוחד מסופר בשיר?

נקריא לתלמידים את מילות השיר ונשוחח על הבית הראשון ועל האופן שבו מוצג הנר בשיר.

נשאל את התלמידים מה מזכירים להם הנרות השונים המופיעים בשיר. (למרות שהנרות דומים

לכל אחד יש את הייחודיות שלו, כמו בני האדם שכולם דומים אך שונים ומיוחדים כל אחד בדרכו.

עתה נשמיע לתלמידים את השיר.

נקשיב לו פעם אחת ולאחר מכן נלמד את המילים.

המובילים ישירו שורה והתלמידים יחזרו אחריהם.

שכל משאלות ליבכם יתגשמו !

נרות של משאלות

לחן: הגר וגיא אורן

מילים: הגר אורן

פזמון:

2 X נר לי נר לי נר לי נר

אתה ולא אחר
הגשם לי משאלה אחת
ולא הרבה יותר

בן זה הנר שלי

הוא הנר הכי הכי

זה נר האהבה

שדולק בתוך תוכי

הצבעים בו משתנים

האור עולה בוער

זה נר החנכה

הנר הכי זוהר

לכל אחד הנר שלו

צבעוני ומיוחד

יש נר לבן זוהר

לשבת וגם לחג

יש נר גדול ונר קטן

ונר שלא כבה

יש אחד רזה

אחר מאד עבה

פזמון:

2 X נר לי נר לי נר לי נר

אתה ולא אחר

הגשם לי משאלה אחת

ולא הרבה יותר

אבל הנר שלי

הוא הנר הכי הכי

זה נר האהבה

שדולק בתוך תוכי

הצבעים בו משתנים

האור עולה בוער

זה נר החנכה

הנר הכי זוהר

פזמון:

2 X נר לי נר לי נר לי נר...

פעילות העשרה חוויתית - חנוכיית האור

מתוך האתר של אוסנת ברק
כל הזכויות שמורות לתוכן ולתמונות

עזרים:

כמה גילי אלומיניום (חמרון)
מספריים
עפרונות
דפים לבנים
נרות חימום להדגמה למובילים
(התלמידים יוסיפו נרות בבית בהשגחת ההורים)
מצב' ציור לדוגמה

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לצייר על הדפים הלבנים את שורת הבתים (9 בתים בסה"כ).
כשהציור מוכן ננחה את התלמידים להניח את הציור על דף האלומיניום ולעבור עם עפרון/עט על הקווים (אין צורך ללחוץ חזק, זה עובר בקלות)
קל מאד לעבוד עם דף האלומיניום זה בדיוק כמו לעבוד עם נייר, לצייר, לגזור, לחתוך, לקפל ממש בקלות.
בעזרת מספריים יגזרו התלמידים את הבתים ובעדינות יגזרו את החלונות.

החנוכייה כמעט מוכנה.

נקפל את החלק התחתון כבסיס

וכל מה שנותר זה להדליק בבית את הנרות עם בני המשפחה

פעילות סיום: על ניסים וחידונים

מהלך הפעילות:

נערוך עם התלמידים חידון בנושא חג החנוכה.

1. מי יודע מה אומרות האותיות שכתובות על דפנות הסביבון? נ,ג,ה,פ.

תשובה: נס גדול היה פה

2. שני נרות מדליקים לשבת המלכה וכמה מדליקים בחג החנוכה?

תשובה: 9 נרות (8 נרות ושמש)

3. כמה ימים אנו חוגגים את חג החנוכה?

תשובה: שמונה ימים

4. מי יודע מדוע אנו חוגגים את חנוכה 8 ימים?

תשובה: לזכר נס כד השמן שהספיק לשמונה ימים

5. באיזה שם נוסף מכנים את חג החנוכה?

תשובה: חג האור / חג האורים

6. מי יודע מדוע אוכלים סופגניות ולביבות בחנוכה?

תשובה: גם כן לזכר נס פך השמן

7. מי יודע מהו שמו של המלך אותו ניצחו המכבים?

תשובה: אנטיוכוס

8. כמה נרות מדליקים בערב הראשון של חנוכה?

תשובה: נר אחד. ובכל יום מדליקים נר נוסף

9. מדוע מסובבים סביבונים בחנוכה?

תשובה: לזכר אותם ימים שהיוונים לא רצו שבני ישראל ילמדו תורה,

אז הם היו מחביאים סביבונים בזמן שקראו בספרי התורה ובכל פעם שהיו עוברים

לידם יוונים, הם היו מסתירים את הספרים ומשחקים בסביבונים.

*הוסיפו חידות כראות עיניכם. ניתן להוסיף חידות על דברים שהכרנו השבוע

כגון: המנדלות, צלליות ועוד.

"המדליק נר אנו, זה דולק וזה אינו חסד"

חֲנֻכָּה לִי יֵשׁ

מילים: שרה גלרזמן
לחן: ניסן כהן מלמד

חֲנֻכָּה לִי יֵשׁ,
צוֹחֶקֶת בָּהּ הָאֵשׁ
וְשָׁחָה לִי בְּלֹאט -
עַל בֶּד קֶטוֹן אֶחָד.
חֲנֻכָּה שְׁלִי
אוֹרֵךְ נָא הָעֵלִי!

עֲמַד בְּצַד הַפֶּח
הַפֶּח עִם שֶׁמֶן זָךְ
הַדְּלִיקוּ בּוֹ הָאוֹר
לְשִׁיר וּלְמִזְמוֹר.
חֲנֻכָּה שְׁלִי
אוֹרֵךְ נָא הָעֵלִי!

קָרָה אֲזִי הַנֵּס
לְעַם אֲשֶׁר הָעֵז
לְלֶחֶם אֵלֵי הַדְּרוֹר -
עַמִּי הוּא הַגְּבוּר.
חֲנֻכָּה שְׁלִי
אוֹרֵךְ נָא הָעֵלִי!

וּבְהִיכַל דְּלָקָה
חֲנֻכָּה זָכָה
סִפְרָה בְּלֹאט לְכָל
פִּיצַד פּוֹרֵק הָעַל.
חֲנֻכָּה שְׁלִי
אוֹרֵךְ נָא הָעֵלִי!

הִבָּה נְרִימָה

מילים: לוי קיפניס לחן: ג'ורג' הנדל

הִבָּה נְרִימָה
נֵס וְאַבּוּקָה -
יַחַד פֶּה נְשִׁירָה
שִׁיר - הַחֲנֻכָּה.

מִכַּבֵּים אֲנַחְנוּ,
דְּגִלְנוּ רֵם, נְכוֹן,
בִּיּוֹנִים נְלַחֲמָנוּ
וְלָנוּ הַנְּצַחוֹן.

פָּרַח אֶל פָּרַח
זֶר גְּדוֹל נְשָׁזַר,
לְרֹאשׁ הַמְּנַצַּח,
מִכַּבֵּי גְבוּר.

יְמֵי הַחֲנוּכָה

יְמֵי הַחֲנוּכָה, חֲנֻכַּת מְקֻדְשֵׁנוּ
בְּגִיל וּבִשְׂמֵחָה מְמַלְאִים אֶת לִבֵּנוּ
לְיֵלָה וַיּוֹם סְבִיבוּנֵינוּ יִסֹּב
סַפְגָּנוֹת נֹאכֵל בָּם לְרֹב.

הָאִירוּ, הַדְּלִיקוּ
נְרוֹת חֲנוּכָה רַבִּים -
עַל הַנְּסִים וְעַל הַנְּפִלְאוֹת
אֲשֶׁר חוֹלְלוּ הַמַּכְבֵּים

בָּאֵנוּ חוֹשֶׁךְ לַגֶּרֶשׁ

מילים: שרה לוי תנאי לחן: עמנואל עמירן

בָּאֵנוּ חוֹשֶׁךְ לַגֶּרֶשׁ, בְּיַדֵּינוּ אֹר וְאֵשׁ.
כָּל אֶחָד הוּא אֹר קָטָן וְכָלֵנוּ אֹר אֵיתָן.
סוּרָה חוֹשֶׁךְ, הִלָּאָה שְׁחוּר!
סוּרָה מִפְּנֵי הָאֹר!

אָנוּ שׁוֹבְבִים גְּדוֹלִים, עֲלִיזִים וְהוֹלְלִים
אֶךְ נִדְעַ יְפָה מְאֹד, לְסִפּר, לְשִׁיר, לְרִקְדָּה.
סוּרָה חוֹשֶׁךְ, הִלָּאָה שְׁחוּר!
סוּרָה מִפְּנֵי הָאֹר!